

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Digitalisaatio – miten uudistamme toimintatapoja ja palveluja?

Neuvotteleva virkamies Marjukka Saarijärvi

Digihankkeilla asiakaslähtöiseen ja hallittuun kokonaisuuteen?, EK 28.9.2016

Digitalisaation iso kuva

1. Asiakas-keskeinen yhteiskunta

Tyytyväiset kansalaiset ja yritykset sekä tehokkaasti toimiva hallinto

Kansalainen

YRITYS

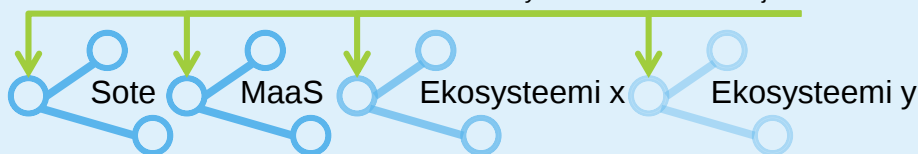

Viranomainen

2. Voittavien ekosysteemien muodostuminen Suomeen

Julkisen toimijan rooli ekosysteemien rakentamisessa

Alustatalous ekosysteemien mahdollistajana

3. Uusien asiakaslähtöisten palvelu-markkinoiden mahdollistaminen

Yhteiskunnan toimintamallien ja rakenteiden uudistaminen

Keskeiset läpileikkaavat **uudistukset**, joilla rakennetaan asiakaslähtöinen ja digitalisoitu yhteiskunta

- Kasvupalvelukokonaisuus (TEM)
- Osaamisen työelämälähtöinen kehittäminen (OKM)
- Liikennekaari (LVM)
- MaaS, robotisaatio ja massadata (LVM)
- SOTE-tieto hyötykäyttöön -strategia (STM)
- Terveysalan kasvustrategia (STM, TEM, OKM)
- Maakunta- ja SOTE-uudistus (STM, TEM, VM)
- Tulevaisuuden kunta (Kunnat, VM)

4. Menestymisen edellytykset

Yhteiskunnan peruskyvykkyyksien ja tuotannontekijöiden vahvistaminen

Keskeiset **toimintaedellytykset**, joilla rakennetaan asiakaslähtöinen ja digitalisoitu yhteiskunta

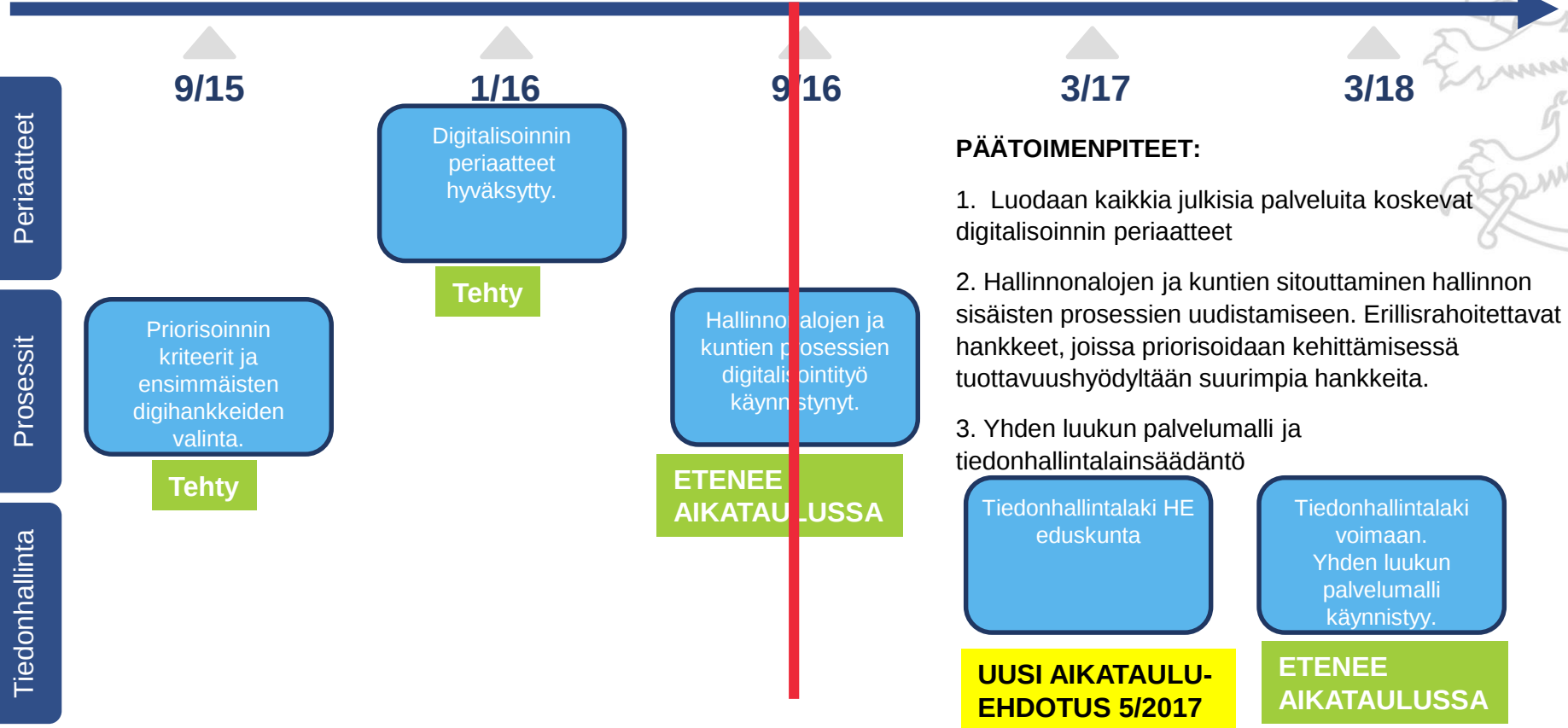
- KaPAN täysimääräinen käyttöönotto
- Tiedon hyödyntäminen (VM)
- Reboot Finland (TEM)
- Laajakaistan toimeenpano-ohjelma (LVM)
- Tietoturva

Keskeiset tavoitteet digitalisaatiolle

- Toimintatapojen uudistaminen
- Asiakaskeskeisyyden vahvistaminen
- Tuottavuuden lisääminen
- Kustannusten vähentäminen
- Prosessien uudistaminen ja vanhojen alasajaminen
- Julkisen hallinnon tietojen hyödyntämisen tehostaminen
- Tiedolla johtaminen

Kärkihanke: Digitalisoidaan julkiset palvelut

100 milj. euron kärkihankerahoituksella toteutettavat hankkeet:

Tulorekisteri
(VM/Vero)

Sähköinen
asuntorekisteri
(ASREK)
(MMM/MML)

Omahoito (ODA)
(STM/Espoo)

Ohjelmistorobotiikka
taloushallinnossa
(VM/Palkeet)

Luvat ja valvonta
(TEM)

Kemikaalivalvonta
(TEM/Tukes)

Yhden luukun
palvelumalli (VM)

Rakennetun ympä-
ristön ja rakentamisen
digitalisaatio
(KIRADIGI) (YM)

Virtuaalisairaala
(STM/HUS)

Kokeilujen digitalusta
(VNK)

Hankintatoimen
kehittäminen *)
(VM/Hansel)

Valtionavustusten
digitalisointi (OKM)

Sähköisen alle-
kirjoituksen käytön
laajentaminen
(VM)

Taloushallinnon
automaation ja
raportoinnin
kehittäminen
(VM/TEM)

Paikkatietojen
hyväksikäyttö
(MMM)

Rahoituksen saaneet hankkeet

Lisätalousarvio III / 2016

Valmistelussa

*) Hankintatoimi saanee EU-rahoitusta

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKEET

Tulevia toimenpiteitä

- Tunnistamisen saattaminen maaliin
- Toisen puolesta asiointia laajennetaan vaiheittain
- KaPA laajaan käyttöön
- Tiedonhallinnan kokonaisuus toteutetaan
- Käynnistettyjen hankkeiden toteutus
- D9 (Digi Office) tukemaan digitalisoitumista
- Sähköisistä palveluista velvoittavia
- Uudet mallit asiakkaiden tukemiseksi (AUTA-hanke)
- Sähköisen äänestämisen käyttöönotto

Digitalisoinnin periaatteiden toimeenpano

1

Digitalisoinnin periaatteiden toimeenpano on käynnistynyt kaikilla hallinnonaloilla sekä kuntasektorilla.

Tietoa valtion tietohallinnosta 2015 - selvityksessä periaatteiden toimeenpanoon liittyvään kysymykseen vastasi 53 organisaatiota, joista kaksi ilmoitti, ettei heillä vielä toimeenpanna digitalisoinnin periaatteita. Yksi organisaatio mainitsi, ettei heillä ole kansalaisille suunnattuja palveluita, joten he eivät vastanneet kysymykseen sen tarkemmin. Vastaaajaorganisaatiot ovat toimeenpanneet digitalisoinnin periaatteita muun muassa erilaisissa virastokohtaisissa kehittämishankkeissaan.

2

Periaatteiden toimeenpanoa ja digitalisaatiohankkeiden parissa työskentelevien henkilöiden työtä tuetaan suomidigi-palvelulla, jonka 1.version valmistuu syksyllä 2016

Digihankkeiden toimeenpanon tukeminen

- Valtiokonttori alkaa tukemaan valtionhallinnon virastojen julkisten palvelujen asiakaslähtöistä digitaalista muutosta hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti
- Toimintakausi 2016-2018
- Rahoitus koko kaudelle 3 milj.€ jakautuen seuraavasti
 - 2016: 0,4 milj.€
 - 2017: 1,3 milj.€ (LTAE III / 2016)
 - 2018: 1,3 milj.€
- Rahoitusehdotukseen on arvioitu 7-8 henkilön työpanos.
- Tehtävää valmisteltiin avoimena valmistelutyönä touko-kesäkuussa 2016 työotsikolla "Digi Office".
- Avoimeen valmisteluun kuului sarja avoimia työpajoja, joissa oli osallistujia sekä julkisesta hallinnosta, yrityksistä että kolmannelta sektorilta. Tulokset huomioidaan soveltuvien osin.

Hankkeita voidaan tukea esimerkiksi:

- ✓ Projektin hallinnan hyvissä käytännöissä
- ✓ Auttamalla löytämään vastaavia hankkeita
- ✓ Muutosjohtamisen vahvistamisessa
- ✓ Prosessien uudistamisessa
- ✓ Hankinnoissa
- ✓ Viestinnässä
- ✓ Palvelumuotoilussa

KaPA luo yhteisen digitaalisen markkinapaikan kansalaisten ja eri alojen palveluntarjoajien välille

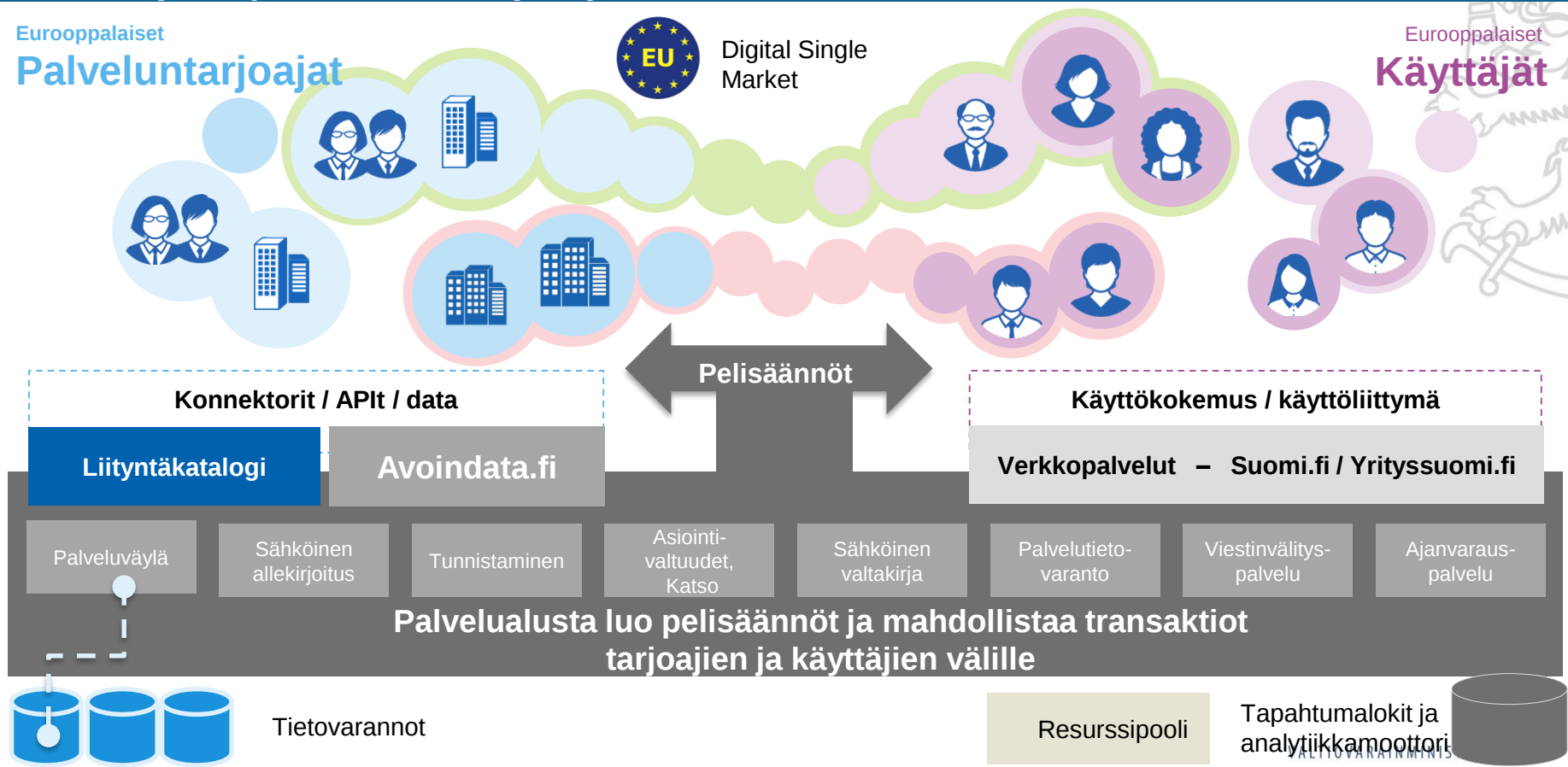
Eurooppalaiset

Palveluntarjoajat

Digital Single Market

Eurooppalaiset
Käyttäjät

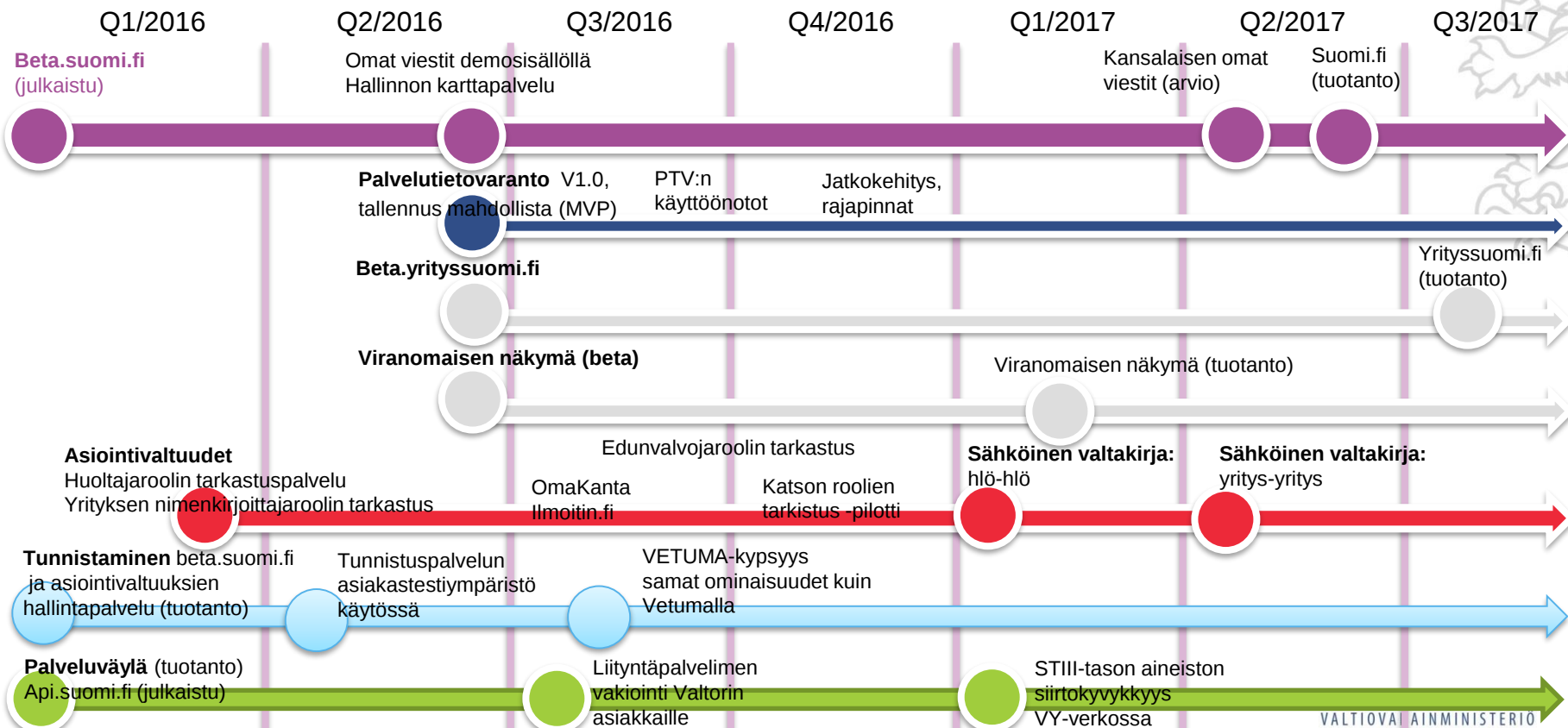

Sähköisen asioinnin tukipalveluiden käyttö

Julkinen sektori: Oikeus tai velvollisuus* käyttää palveluita		Yksityinen sektori
Velvollisuus käyttää 	Oikeus käyttää 	Oikeus käyttää: Asiointivaltuudet, Palvelunäkymät, Palvelutietovaranto, Palveluväylä
Valtion hallintoviranomaiset ja virastot	Muut julkisen hallinnon viranomaiset, eduskunta virastoihin	Yritykset ja muut yksityiset yhteisöt, elinkeinonharjoittajat
Laitokset ja liikelaitokset	Itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset	Säätiöt
Kunnalliset viranomaiset niiden hoitaessa laissa niille säädettyjä tehtäviä	Kunnalliset viranomaiset ja kuntien yhteistyöelimet muissa tehtävissä	Lakiin perustuvan sopimuksen nojalla tai muuten julkista tehtävää hoitavat tahot tätä tehtävää hoitaessaan
Tuomioistuimet ja muut lainkäyttöelimet	Valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot	Oikeus käyttää VRK:n tai muun palvelutuottajan päätöksellä: Tunnistaminen, Viestinvälitys, Verkkomaksaminen
* Käyttövelvollisuus: Palvelunäkymät, Palvelutietovaranto, Palveluväylä, Tunnistaminen (vahvan tunnistuksen osalta), Viestinvälitys, Verkkomaksamisen palvelu	Julkista hallintotehtävää itsenäisesti hoitamaan asetetut tahot tätä tehtävää hoitaessaan	Lakiin perustuvan sopimuksen nojalla tai muuten julkista tehtävää hoitavat tahot tätä tehtävää hoitaessaan

Aikataulu

Yhteinen tiedon palvelumalli -kärkihanke

Lisätietoa: Jari Kallela, etunimi.sukunimi@vm.fi / Suvi Remes, etunimi.sukunimi@vm.fi

Yhteinen tiedon palvelumalli -hankkeen työpaketit

- 1** **Omadata julkisessa hallinnossa**, jossa sovelletaan omadata-periaatteita julkisessa hallinnossa oleviin kansalaisen tietoihin
- 2** **Yhteinen tiedon hallintamalli**, jossa kehitetään yhteisesti käytettävän tiedon hallintaa
- 3** **Tiedon jakeluratkaisu**, jolla voidaan mm. siirtää ja julkaista suuria tiedostoja
- 4** **Yhteentoimivuuden menetelmä ja välineet**, joilla parannetaan ja yhtenäistetään tietosisältöjen määrittelyä
- 5** **Tiedolla johtamisen kokeilu**, jossa lisätään kuntien taloustiedon käyttöä
- 6** **Tietopolitiikka**, joka määrittää pitkän aikavälin linjaukset tiedon hyödyntämiselle ja hallinnalle
- 7** **Tiedon hallinnan lainsäädäntö**, joka varmistaa ja mahdollistaa tiedon käytön

Miten asiakaslähtöiseen ja hallittuun uudistamiseen?

- Parasta palvelua on asiointitarpeen poistaminen, sen jälkeen digitaalinen palvelu, joka näyttäytyy yhtenäisenä käyttäjille.
- Tieto kysytään asiakkaalta vain kerran julkisen hallinnon palveluketjua varten.
- Tietojen käyttökelpoisuuden ratkaisevat sisältö, merkitykset ja ymmärrettävyys. Näiden säilyminen on varmistettava läpi tiedon elinkaaren ihmisille ja koneille.
- Tarvitaan vielä nykyistä enemmän poikkihallinnollisuutta ja uudenlaisia yhteistyön muotoja eri viranomaisten, järjestöjen, lähiyhteisöjen ja yritysten kanssa.
- Julkisen hallinnon luoman ekosysteemin avulla palvelujen tuottajat sekä julkisella että yksityisellä puolella pystyvät toimimaan ja kehittämään toimintaansa sekä luomaan uutta toimintaa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marjukka Saarijärvi
Neuvotteleva virkamies
Puh. 0295 16001 (vaihde)
Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

